

{Profesionālu ierīkots dārzs}

Meža dārzs

GUNTA ŠENBERGA

FOTO – NO GALANTUS ARHĪVA (VLADIMIRS SVETLOVS)

RADĪTS AR PIETĀTI PRET DABU UN SASKAŅĀ AR TO – ARĪ TIK NEIERASTS VAR BŪT DĀRZS JAUNĀ CIEMATĀ. NESABOJĀT DABAS DĀVĀTO SKAISTUMU, BET NOVĒRTĒT TO, SARGĀT UN LOLOT – TO MUMS VISIEM VĒRTS MĀCĪTIES.

IEPAZĪSTINA
ANSIS BIRZNIĒKS, dārzu
mākslas uzņēmuma
GALANTUS vadītājs.

«**Š**ajā dārzā maģija slēpjas cilvēka, dabas un dārza ciešā mijiedarbībā un harmoniskā līdzāspastāvēšanā. Dārza pamatā ir saimnieces cieņa pret dabas vērtībām, kas jau pastāvēja vietā, kuru viņa izvēlējusies

savām mājām. Dabas un meža sajūtu viņa nevēlējās pazaudēt. Un arī mēs, dārzu projektējot un ierīkojot, pret dabas vērtībām izturējamies ar cieņu un respektu. Pamanījām un centāmies saudzēt un saglabāt katru koku, krūmu, celmu un brūklenāju,»

saka Ansis. «Dārzs veidots ar nosacītu centru ap māju, kur ir kopts zāliens un dobes. Lai būtu pēc iespējas mazāk ikdienas rūpju, kalpo gan automatiskā laistīšanas sistēma, gan pļaušanas robots. Tomēr dabas klātbūtnes sajūta paliek.»

Dārza vizītkarte

Tapšanas laiks:

2020.–2023. gads.

Platība: 3000 m².

Vieta: Mārupe.

Autori: Ruta Gabrānova, Ansis Birznieks, GALANTUS.

Saulains priekšdārzs

Ar kopto zālienu kontrastē dabiskā puķu pļaviņa kreisajā pusē gar ielu. Tur iestādītas arī pāris Lamarka korintes (*Ame-lanchier lamarckii*) un hortenzijas, lai piesegtos, kad pļaviņa nopļauta. Savukārt dobē gar ēku ir palielas graudzāles, krastkaņepes, dažas hortenzijas, un pie ieejas – korinte, kas ieejas zonu padara mājīgāku.

Koptais mētrājs

Koptais zāliens bez krāsām robežām pāriet meža zemsedzē ar melleņu un brūkleņu mētrām. Taču, lai izskatītos tik dabiski, krietni jāpiestrādā, lai ar saknēm izravētu piepilsētai raksturīgās invazīvās sugas. Ja ļaus saaugt vārpu korintēm, bērziņiem, pilādžiem, kļavām, avenēm, mētrājs neizdzīvos.

Uguns vieta

Taciņa aizved līdz nelie-lai ugunsкура vietai dārza dziļumā, no kuras var vērot visu dārzu. Aiz tās ir zaļa egļu siena. Skatoties no mājas puses, egles ir kā fons, uz kura izcelties dār-zam. Bet, sēžot pie uguns, tās rada drošas aizmugures izjūtu. To vēl pastiprina malkas krāvums, kuru, protams, var arī sadedzināt. Rēķinoties, ka ar laiku daļa egļu kaimiņu gruntsgabalā droši vien tiks nozāģētas, gar žogu iestādīti nedaudzi krūmi, kas tad dārzu piesegs skatienam no ārpuses.

Savvaļas noskaņa

Lai gan stādījums starp māju un taciņu, protams, ir cilvēka roku veidots, tajā valda savvaļas noskaņa. Gandrenes ievijušās starp mūžaļajiem rododendriem,

palmu grīšļi un miskantes šķietami pašas izaugušas līdzās hortenzijām... Arī ozols kreisajā pusē pie mājas stūra izskatās, it kā būtu tur audzis vienmēr. Taču tas celtniecības gaitā tika

pārstādīts, citādi būtu gājis bojā. Savukārt teritorija otrpus taciņai celtniecības laikā cietusi, tāpēc tur iesēti pļavas augi, un pamazām tā sāk izskatīties kā iepriekš mežs.

Terase baudišanai

Sākotnēji zem jumta pārkares bija paredzēta tikai šaura terase, kur paslēpties no lietus vai pasēdēt pavisam mazā kompānijā. Tāpēc izveidota plašāka terase ar atpūtas vietu. Tā kā terase atrodas vairāk nekā pusmetru virs zemes līmeņa, tai uzbūvēta 45 cm augsta atbalsta sieniņa, kas gan pasargā no kritiena riska, gan norobežo vizuāli, radot mājīguma sajūtu. Uz sieniņas var nolikt sveču traukus vai dzēriena glāzi. Bet tā var kalpot arī sēdēšanai. Kāpnes no terases ved zālienā aiz mājas. Bet pāris lielāki krūmi viegli piesedz terasi, ļaujot uz tās justies omulīgi un ērti. Vienlaikus tie neaizsedz skatienam un ļauj izbūvēt dārzu. Arī no ārpuses dārzu nekur nenorobežo blīvs dzīvžogs, tikai vietām viegls ceriņu, filadelfu, plūškoku priekšskars.

TACIŅU TĪKLS NO TERASES
AIZVED PASTAIĢĀ LĪDZ
UGUNS VIETAĪ, CAURI
MĒTRĀJAM UN GARĀM
PUĶU DOBĒM.

Robežas – gulšņi

Daudz izmantoti koka gulšņi, dabisks, ar ēku apdari saderīgs materiāls. Tie pilda gan dizaina funkciju – ir kā skaidras dobjū un zāliena robežas –, gan arī tehnisku uzdevumu. Lai robots varētu precīzi nopļaut, tam jāpārbrauc pāri zāliena malai, piemēram, puķu dobē. Turpretī, ja starp zālienu un dobi ir gulšnis, robots tam droši var braukt virsū. Zāliens būs nopļauts, un augi dobē netiks traucēti. Savukārt puķes, kad saaug lielākas, negulēs zālienā, bet uz gulšņa. Gulšņi iedziļināti līdz ar zemes virsmu.

Gulšņi izmantoti arī celiņa ieklājumā (apakšējais attēls). Tie izvietoti ar atstarpi cits no cita, un brīvās vietās, protams, cenšas izmantot gan gandrenes no dobes, gan citi augi. Tas izskatās dabiski un jauki un nevienam netraucē. Zem taciņas atrodas arī robota pļaušanas zonu norobežojošais vads.

Zinī!

Gulšņi ir lielisks dabisks materiāls robežu veidošanai starp zālienu, celiņiem un dobēm.

Dabai tuvi augi

Stādījumi kā vainags ietver māju, un tiem ir arī kāda slepena misija – vizuāli apvienot ēku ar tās augstajiem

pamatiem un dārzu. Dobēm izvēlēti dabiskajā vidē iederīgi augi, kas jūtas šeit labi. Rasaskrēsliņi, gandrenes, anemones, krastkaņepes un citas

ziemcietes, dažādas graudzāles, hortenzijas ar vieglām, gaisīgām ziedkopām – tādas kā 'Tardiva' vai 'Unique'. Arī pa kādam celiņam, filadelfam,

melnajam plūškocam, kas šur tur pa perimetru iestādīti punktveidā un neveido blīvu dzīvzogu, bet drīzāk vieglu priekškaru.

Tacinās – praktiski

Meža zemsedze saudzīgi noņemta ar velēnu apmēram 10 cm biezumā un ieklāta vietās, kur tā bija būvniecības gaitā cietusi vai arī tika paplašināta. Atsegtajā vietā uzklāts ģeotekstils, un virs tā apmēram 10 cm kārtā uzbērts specifisks drupināto Latvijas oļu maisījums, kam pievienotas 2–8 mm dolomīta atsijas un rupja smiltis. Maisījums noblietēts ar vibroplati. Mitrā

laikā takas segums ir stingrāks, sausā mazliet irdenāks, taču tā nav problēma, jo takām nav jāiztur liela slodze, tikai mājas iemītnieku un ciemiņu soļi. Taciņa ir viegli kopjama – to var nogrābt ar grābekli, nopūst ar lapu pūtēju. Ar laiku, protams, grīb augt arī zāles un nezāles, un nevēlamās jāparavē. Taču pret mellenājiem, kas arī lēnām no sāniem rāpjas virsū, nevienam nav iebildumu. Pat gluži pretēji. ➡

